

Toelichting per leskaart deel 2 Hoofdlessen

Leskaart 7 Acrobatiek (samenwerken en lichamelijk contact)

Het lichamelijk contact en het vertrouwen hebben in elkaar is in deze les erg belangrijk. Vooral de wat angstigere kinderen moeten goed in de gaten worden gehouden tijdens deze les. Het is wel de bedoeling dat ze meedoen, maar laat ze een minder risicovolle plaats innemen, bijvoorbeeld die van de evenwichtshulp, of degene die de benen beet pakt bij de handstand. Het is voor het groepsgevoel belangrijk dat iedereen zijn steentje bijdraagt aan het resultaat. De kinderen zelf de groepjes laten samenstellen pakte goed uit, omdat ze dan bij kinderen zitten die ze vertrouwen.

In het laatste onderdeel: 'een piramide maken met de hele klas' waren er toch kinderen die zich wilde uitsloven, waardoor de eerste poging mislukte. De leerkracht moet hier gelijk op reageren. Het is belangrijk dat ze als groep een doel halen, dit draagt bij aan het groepsklimaat.

Leskaart 8 Estafette (samenwerken)

Bij estafettes ligt het competitiecomponent er duidelijk bovenop. Groepjes zijn gedreven om te winnen en moedigen elkaar luidkeels aan. Zo als in 'Grip op de groep' is beschreven betreft het een positieve groep als het gezamenlijke doel is om te winnen en een negatieve groep als het doel is om de andere groepen te laten verliezen. (Grip op de groep, R. van Engelen, 2008) De leerkracht is aanwezig om het geheel te sturen en om onsportief gedrag de kop in te drukken. Wij hebben de kinderen uitgelegd dat aanmoedigen en complimenten kinderen juist meer stimuleert. Van vervelende opmerkingen gaan de kinderen minder goed spelen. Het estafettespel met de persoonlijke vragen is het meest interessant, omdat de kinderen elkaar echt goed moeten bekijken. Ze leren elkaar onbewust beter kennen.

Leskaart 9 Les in 4 vakken (samenwerken)

Deze les is zeer geschikt om kinderen te leren samenwerken. De regels zijn zo aangepast dat ze samen iets moeten uitvoeren om een doel te bereiken.

Een nadeel is, dat kinderen in een negatieve groep elkaar snel de schuld geven als er iets mis gaat (bijvoorbeeld: een kind dat vaak de bal laat vallen.) Het is de taak van de leerkracht om hier op toe te zien en het spel eventueel aan te passen zodat het kind meer succes heeft.

Bij sommige oefeningen hebben we een aantal kinderen bij elkaar gezet die elkaar niet zo goed liggen, om te kijken hoe ze tijdens het spel met elkaar zouden omgaan. Het betrof lijnbal.

Ze moesten goed opletten wie de bal nog niet had gehad, en hem deze aanspelen. Van tevoren waren er wat woorden over wie waar moest gaan staan, maar na ingrijpen van de leerkracht kon het spel van start gaan. Tijdens het spel moesten ze wel samenwerken, dit ging ze goed af.

Omdat ze perse wilden winnen moesten ze wel samenwerken. Er werden zelfs complimenten gegeven.

Leskaart 10 Blind vertrouwen (vertrouwen)

Leuke les, waarbij de grappenmakers in de gaten moeten worden gehouden. De kinderen moeten elkaar letterlijk blindelings vertrouwen. De eerste 2 opdrachten zijn een goede manier om te kijken wie niet echt serieus mee doet, deze kinderen kan de leerkracht toespreken en in de gaten houden.

Doordat de kinderen zelf mochten verzinnen hoe het parcours eruit kwam te zien, creëer je als leerkracht bij de kinderen het gevoel dat ze niet alleen maar hoeven te doen wat de leerkracht zegt. Als ze bezig zijn met het klaarzetten kun je gelijk zien wie welke rol neemt in de gymzaal. Er zijn kinderen die goede ideeën hebben, maar deze niet kunnen uitwerken. Daar zijn weer andere kinderen goed in. Sommige kinderen commanderen alleen maar en anderen helpen gewoon mee. Een zeer waardevol stukje voor de leerkracht om te zien.

Het blind vertrouwen op elkaar tijdens het parcours verloopt goed als er aan de regels en aanwijzingen wordt gehouden. Let op veiligheid!

Leskaart 11 Ravijnen (samenwerken)

Het samenwerkingsaspect in deze les is erg groot. Doordat de kinderen een gezamenlijk doel hebben, zijn ze meer gedreven om elkaar te helpen. Het heeft immers geen zin om alleen naar voren te lopen, want daar heb je ook de anderen voor nodig.

Als de kinderen het een keer hebben gespeeld, kan de leerkracht een korte evaluatie houden, hij kan kinderen vragen wat ze goed vonden gaan, en wie ze goed vonden samenwerken. Zo krijgen de kinderen indirect complimenten van elkaar.

Een lastig element voor de leerkracht, is het bijhouden van de strafpunten. Je kan niet 4 groepen tegelijk in de gaten houden. Kinderen vinden het soms wel eens leuk om mee te helpen hiermee. Het is slim voor de puntenteller om bij een misstap te benoemen dat ze een strafpunt hebben, hiermee voorkom je achteraf discussies.

Let bij het bekend maken van de snelste groep op dat de kinderen niet in extremen reageren (zowel positief als negatief) het gaat immers om het spelelement.

Leskaart 12 Sportief basketbal (regels en sportiviteit)

Dit spel werkt goed, maar de leerkracht moet hier bij aanwezig zijn. De regels moeten bij de kinderen heel duidelijk zijn wil dit spel goed worden gespeeld.

Doordat ze strafpunten krijgen voor ongewenst spelgedrag leren ze het snel af. Na een aantal strafpunten te krijgen worden de groepen hier erg alert op, en wordt het spel ineens heel erg sportief.

Er is expres niet gekozen om pluspunten te geven voor gewenst gedrag, omdat dit moeilijk te meten is. Je weet niet of een kind het eerlijk meent of dat het voor de punten is. Het doel is hier om het ongewenste gedrag af te leren. En het werkt.

Als een kind toch vaker in de fout gaat, zal het team hem hierop aanspreken. Als zijn groep zijn gedrag afkeurt zal hij hiermee snel stoppen.

Leskaart 13 Stoeien (lichamelijk contact)

Zelfs in groep met negatievere invloeden is dit wel geschikt. Jongens zijn erg fysiek ingesteld, ze houden ervan om zich te meten met elkaar. Dit komt in deze les goed naar voren.

Als de regels duidelijk zijn weten de kinderen waar ze aan toe zijn. Als de regels worden verbroken weten ze wat de consequenties zijn.

Bij de laatste opdracht, waarbij iedereen tegen iedereen kan komen te staan kan het er heftig aan toe gaan. Het is voor de leerkracht belangrijk om alles goed in de gaten te houden en de regels te benadrukken (stop of auw is gelijk stoppen), maar niet snel in te grijpen. De kinderen weten de grenzen en die kunnen ze zelf goed aangeven.

Sommige kinderen kunnen nog verrassend uit de hoek komen met slimme tactieken, complimenteer ze hiermee.